

06 aprilie 2018

CRD nr. 276

HOTĂRÎRE

pe marginea audierii Raportului general privind situația în domeniul prevenirii și combaterii discriminării în Republica Moldova în anul 2017

În conformitate cu articolele 22 și 49¹ din Regulamentul Parlamentului și în temeiul art.12 alin.(2) din Legea nr. 121 din 25.05.2012 cu privire la asigurarea egalității și al pct. 28 al Legii nr.298 din 12.12.2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității

Comisia drepturile omului și relații interetnice adoptă prezenta hotărîre.

Art.1. – Se ia act de Raportul general privind situația în domeniul prevenirii și combaterii discriminării în Republica Moldova în anul 2017, prezentat de către dl Ian FELDMAN, Președintele Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității și de opiniile deputaților Comisiei drepturile omului și relații interetnice a Parlamentului Republicii Moldova.

Art.2. – Comisia constată că fenomenul discriminării pe criterii de sex/gen, origine etnică, dizabilitate, vîrstă, precum și pe bază de statut social și profesional persistă în toate domeniile vieții cotidiene, inclusiv la angajare în câmpul muncii, în acces la bunuri și servicii disponibile publicului, în acces la justiție, în domeniul educației, asistenței medicale și altele.

Art.3. – *Guvernul Republicii Moldova; Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării; Ministerul Justiției; Ministerul Economiei și Infrastructurii; Ministerul Finanțelor; Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne; Centrul Național Anticorupție; Serviciul Protecție și Pază de Stat; Consiliul Superior al Magistraturii; Compania Națională de Asigurări în Medicină; Centrul Republican de Diagnosticare Medicală, precum și Direcția Poliție a mun. Chișinău vor examina recomandările prevăzute în Capitolul V al Raportului general privind situația în domeniul prevenirii și combaterii discriminării în*

Republica Moldova în anul 2017 (anexă), care rezultă din deciziile emise de către Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, precum și a avizelor consultative, și vor informa Comisia drepturile omului și relații interetnice pînă la data de **01 iunie 2018**, despre implementarea recomandărilor.

Art.4. – Se recomandă Comisiilor parlamentare:

- reieșind din domeniile de competență, să desfășoare audieri parlamentare pe problemele abordate în Raportul general privind situația în domeniul prevenirii și combaterii discriminării în Republica Moldova în anul 2017;

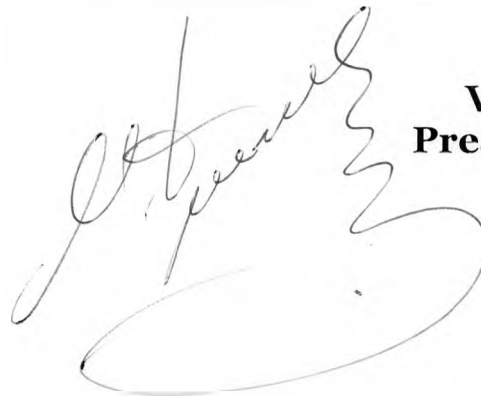
- să contribuie la corelarea cadrului legal privind domeniul prevenirii și eliminării discriminării și asigurării egalității, inclusiv prin ratificarea Protocolului nr.12 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;

- în procesul de ajustare a cadrului legal să țină cont de:

a) constatările Consiliului, în partea ce privește eliminarea restricțiilor în exercitarea dreptului la vot al persoanelor cu dizabilități în conformitate cu standardele internaționale în materia drepturilor omului;

b) de necesitatea eliminării neconcordanțelor și lacunelor constatate urmare a implementării reformei pensiilor.

Art.5. – Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării.

Vladimir ȚURCAN,
Președintele Comisiei

CAPITOLUL V. RECOMANDĂRI PRIVIND ÎMBUNĂTĂȚIREA SITUAȚIEI ÎN DOMENIUL PREVENIRII ȘI ELIMINĂRII DISCRIMINĂRII ȘI ASIGURĂRII EGALITĂȚII

Parlamentul Republicii Moldova:

- ❖ Să ratifice Protocolul nr.12 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.
- ❖ La ajustarea cadrului să țină cont de constatările Consiliului, în partea ce privește eliminarea restricțiilor în exercitarea dreptului la vot al persoanelor cu dizabilități în conformitate cu standardele internaționale în materia drepturilor omului și să înlăture neconcordanțele și lacunele constatate urmare a implementării reformei pensiilor.

Guvernul Republicii Moldova:

- ❖ Să revadă categoriile de persoane care beneficiază de asistență medicală gratuită din partea Statului, astfel încât persoanele neasigurate care îngrijesc de un copil cu vârsta de până la 2 ani, să beneficieze de asistență medicală gratuită.
- ❖ Să reexamineze categoriile prestațiilor sociale supuse indexării, asigurând că prestațiile sociale oferite pentru situații analogice vor fi abordate similar.
- ❖ Să reexamineze condițiile de valabilitate a actelor de identitate pentru persoanele care au renunțat la numărul de identificare de stat și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, pentru a asigura un tratament egal persoanelor aflate în situații analogice.
- ❖ Să propună modificări corespunzătoare în vederea înlăturării neconcordanțelor și lacunelor constatate urmare a implementării reformei pensiilor, ținând cont de recomandările Consiliului.
- ❖ Să propună modificări corespunzătoare în vederea uniformizării cuantumului prestației sociale acordate pentru participarea la acțiuni de luptă pe timp de pace, evitând măsuri regresive.
- ❖ Să modifice prevederile normative (Hotărârea de Guvern nr. 474 din 20 aprilie 2016), astfel încât să înlăture discrepanța referitoare la categoria persoanelor eligibile de a beneficia de facilități fiscale și vamale la importul unui mijloc de transport.
- ❖ Să implementeze corespunzător politicile privind accesibilizarea mediului fizic, transporturilor, precum și a mediului informațional și comunicațional, incluzând tehnologiile și sistemele informaționale și comunicațiile, conform necesităților persoanelor cu dizabilități.

Președintele Republicii Moldova:

- ❖ Să aducă scuze publice pentru afirmațiile discriminatorii pe criteriu de origine etnică și cele pe criteriul de orientare sexuală, precum și cele care au lezat demnitatea femeilor în etate.
- ❖ Să dea dovadă de mai multă responsabilitate în pozițiile sale publice și să se abțină, pe viitor, de la declarații discriminatorii.

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale:

- ❖ Să revizuiască Codul muncii astfel încât să asigure respectarea dreptului la muncă și a drepturilor conexe tuturor persoanelor indiferent de grupul din care face parte (ex. imigranți, cetățeni străini, persoane care au la întreținere copii până la vârsta de 4 ani, etc).
- ❖ Să revizuiască proiectul Legii cu privire la stimularea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj astfel încât să nu admită practici discriminatorii în adresa anumitor grupuri vulnerabile și marginalizate, să introducă indicatorii statistici de încadrare în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1033 din 08 septembrie 2016; să adapteze lista categoriilor de șomeri care necesită suport suplimentar pe piața muncii la standardele UE; să asigure subvenționarea angajatorilor care angajează pe o perioadă nedeterminată șomeri aflați în oricare dintre categoriile prevăzute de legislație; să stabilească clar semnificația sintagmei "nu realizează venituri" din cuprinsul proiectului, astfel încât să evite discriminarea pe criteriu de avere și domiciliu; să întreprindă măsuri de stimulare a tinerilor ce nu au stagiul de cotizare prin acordarea ajutorului de șomaj, în caz de necesitate;
- ❖ Să inițieze procedura de modificare a legislației aferente exercitării funcției de ales local: primar, viceprimar, președinte și vicepreședinte de raion, care permite încetarea mandatului femeii ce se află în concediu de maternitate, pe motiv de imposibilitate de a-și exercita atribuțiile, inclusiv pe motiv de boală, mai mult de 4 luni consecutiv.
- ❖ Să pună în aplicare un mecanism în vederea asigurării plății neîntrerupte a pensiei pentru persoanele care și-au stabilit pensia pentru limită de vârstă și ulterior au optat pentru o altă categorie de pensie mai avantajoasă.
- ❖ Să reexamineze criteriile de evidență și condițiile de activare/dezactivare a poliței de asigurare medicală, astfel încât, să garanteze că pentru persoanele care și-au stabilit pensia pentru limită de vârstă, poliția de asigurare medicală nu va fi dezactivată, dacă ulterior survin schimbări la categoria de pensie.
- ❖ Să instituie și să pună în aplicare un mecanism de ținere a evidenței nominale a tuturor persoanelor cu dizabilități cu domiciliul în Republica Moldova, astfel încât să asigure că poliția de asigurare medicală nu va fi dezactivată, indiferent de cine este prestatorul pensiei.
- ❖ Să propună modificări corespunzătoare, astfel încât să se prevadă că, la data calculării pensiei pentru perioadele necontributive asimilate stagiului de cotizare (perioada de îngrijire a unui copil până la vârsta de 3 ani și perioada de îngrijire a unui copil cu dizabilitate severă sub vârsta de 18 ani) se va lua în considerare salariul mediu lunar pe țară.
- ❖ Să propună modificări corespunzătoare, astfel încât, să excludă limita de vârstă pentru perioada de îngrijire a unui copil cu dizabilitate severă asimilată stagiului de cotizare.
- ❖ Să propună modificări corespunzătoare, astfel încât, persoanele care au realizat stagiul de cotizare în condiții deosebite de muncă să se poată pensiona în condiții avantajoase.
- ❖ Să examineze posibilitatea instituirii anumitor modalități de stimulare a partajării concediului de îngrijire a copilului între părinți.

- ❖ Să revizuiască prevederile normative relevante, asigurând un tratament nediscriminatoriu la stabilirea și calcularea pensiei tuturor angajaților din structurile de forță.

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării:

- ❖ Să planifice, organizeze și monitorizeze procesul de revizuire a curriculumului școlar la disciplinele obligatorii și opționale, adaptate la necesitățile reale ale elevilor care sunt înmatriculați în școlile auxiliare.
- ❖ Să includă completul de clase a V - IX-a în Planul - cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal pentru anul de studii 2018-2019, în cadrul școlilor auxiliare.
- ❖ Să asigure că plasarea copiilor cu deficiențe de auz într-o instituție rezidențială să fie ultima opțiune aleasă, prioritară fiind educarea copilului într-o instituție de învățământ general.

Ministerul Justiției:

- ❖ Să excludă condiția reglementată la pct. 111 lit. b) din Instrucțiunea cu privire modul de înregistrare a actelor de stare civilă nr. 4 din 21.01.2004.

Ministerul Economiei și Infrastructurii:

- ❖ Să introducă în condițiile de licențiere a activității de transport rutier de persoane prin servicii regulate cerința deținerii mijloacelor de transport accesibile persoanelor cu dizabilități.
- ❖ Să propună excluderea prevederilor art. 67 alin. (8) lit. b) din Codul transporturilor rutiere.
- ❖ Să ajusteze Regulamentul cu privire la autogări la necesitățile de accesibilizare.

Ministerul Finanțelor:

- ❖ Să modifice legislația fiscală, astfel încât, să elimine prevederile discriminatorii din art. 35 alin.(1) și alin.(2) lit. b) Cod fiscal nr. 1163 -XIII din 24.04.1997.

Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național Anticorupție, Serviciul Protecție și Pază de Stat

- ❖ Să inițieze amendamente la legislația aferentă domeniului reglementat, prin care să înlăture vârsta limită de încadrare în serviciu.
- ❖ Să propună modificări ale legislației ce vor duce la reglementarea similară a raporturilor de serviciu în cazul alegerii într-o funcție electivă.

Consiliul Superior al Magistraturii:

- ❖ Să planifice resurse financiare în vederea acomodării rezonabile a instanțelor judecătorești în procesul de evaluare a costurilor aferente înfăptuirii justiției.

Compania Națională de Asigurări în Medicină:

- ❖ Să utilizeze alternativele existente pentru activarea polițelor de asigurare medicală a persoanelor care, din considerente religioase, au renunțat la actele de identitate din Sistemul național de pașapoarte al Republicii Moldova.

Centrul Republican de Diagnosticare Medicală:

- ❖ Să adopte măsuri care vor facilita accesul efectiv în clădire, asigurând dreptul persoanelor cu dizabilități la servicii medicale în condiții de egalitate cu ceilalți.

Direcția Poliție mun. Chișinău:

- ❖ Să excludă din comunicatele de presă sintagmele care fac referire la originea etnică a persoanelor.

Autorităților publice locale:

- ❖ Să întreprindă acțiuni de amenajare a clădirilor, instalațiilor și încăperilor pentru a asigura accesul și folosirea lor de către persoanele cu dizabilități, precum și acomodarea rezonabilă în cazuri particulare.

Angajatorii

- ❖ Să manifeste un grad avansat de precauție în procesul de recrutare, prin balansarea criteriilor de selecție în dependență de specificul activității.
- ❖ Să instruiască personalul responsabil de recrutare în domeniul nediscriminării.
- ❖ Să se axeze pe oferirea detaliilor în privința specificului activității care urmează a fi desfășurată și mai puțin pe stabilirea cerințelor care ar exclude sau defavoriza anumite persoane.
- ❖ Să fie prudenți la calcularea și achitarea sporului la salariu corespunzător intensității în muncă atinse de către persoanele cu dizabilități, or încadrarea într-un grad de dizabilitate nu presupune automat lipsa intensității în muncă.
- ❖ Să aplice corespunzător și adecvat prevederile privind acomodarea condițiilor de muncă în situații particulare.
- ❖ Să fie vigilenți la solicitările de conciliere a convingerilor religioase cu graficul de muncă.
- ❖ Să aplice nediscriminator prevederile ce țin de premiarea angajaților cu ocazia zilelor de sărbătoare nelucrătoare (inclusiv 8 Martie, Paștele, Crăciunul s.a.).

MASS-MEDIA

- ❖ Sursele de informare în masă să evite situațiile de instigare la discriminare atunci când prezintă publicului o anumită informație despre un anumit eveniment; să excludă exprimări care nu au nici o relevanță informativă, dar care ar putea duce, direct sau indirect, la perpetuarea stereotipurilor, stigmatizarea sau marginalizarea anumitor persoane sau grupuri de persoane, în special pe criteriu de etnie și sex.